

Sygn. akt II Kp 319/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Władysław Kizyk

Protokolant: stażysta Agnieszka Kabelis

przy udziale Prokuratora Rejonowego w Elblągu Iwony Nienadowskiej

po rozpoznaniu zażalenia wniesionego przez pełnomocnika pokrzywdzonego A. C. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcji (...) z siedzibą w P.

na postanowienie Prokuratora Rejonowego w Elblągu w sprawie o sygn. akt 4 Ds. 14/15

w przedmiocie umorzenia śledztwa

na podstawie art. 329 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 330 § 1 k.p.k. i 437 § 1 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Prokuratorowi Rejonowemu w Elblągu do dalszego prowadzenia.

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Elblągu postanowieniem z dnia 27 maja 2015 r. (zatwierdzonym w dniu 28.05.2015 r.), w sprawie o sygn. akt 4 Ds 14/15, umorzył śledztwo w sprawie:

1. O doprowadzenie w okresie od sierpnia 2013 r. do października 2014 r. w B., do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 376.144,02 zł, przez A. L. (1) (...), poprzez zawieranie umów na dostawę materiałów tekturowych, w sytuacji niemożności wywiązania się z należności, na szkodę A. C. – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Produkcji (...), tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 294 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego, na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.;
2. O doprowadzenie w październiku 2014 r. w B., do upadłości (...), będącego dłużnikiem kilku wierzycieli, a w tym A. C. – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Produkcji (...), nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, zabezpiecza tylko niektórych, czym działa na szkodę A. C.; tj. o czyn z art. 301 § 2 k.k. w zb. z art. 302 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego, na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł pełnomocnik pokrzywdzonego A. C., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Produkcji (...), który zarzucił orzeczeniu:

- bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego o powołanie biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia sytuacji finansowej przedsiębiorstwa (...) i tym samym zarzucił niepodjęcie wszystkich czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistej zdolności finansowej przedsiębiorstwa (...) w okresie od sierpnia 2013 r. do października 2014 r. poprzez ustalenie aktywów i pasywów tego przedsiębiorstwa, jak również podniósł, że nie podjęto stosownych koniecznych ustaleń m. in. w Urzędzie Skarbowym w E. w celu oceny, czy A. L. (1) nie dokonywał czynności na szkodę wierzycieli, co w konsekwencji powinno powodować uznanie, że brak takich ustaleń nie pozwala

na przyjęcie, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego oszustwa lub innych czynów zabronionych i brak spłaty w terminie zadłużenia wobec A. C. nie oznacza wcześniejszego braku znamion wprowadzenia kontrahenta w błąd;

- błędne ustalenie, że w przedmiotowej sprawie zachodzi przesłanka z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że w okresie od kwietnia do października 2014 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzono A. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia go w błąd co do zamiaru zapłaty za wydany towar, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.;

- nienależyte rozważenie, czy doszło do popełnienia przestępstw wskazanych w art. 300 k.k., art. 301 § 2 k.k., art. 302 § 1 k.k.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nakazanie Prokuraturze Rejonowej w Elblągu dalsze prowadzenie postępowania przygotowawczego.

Sąd zważył, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego A. C. jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

Decyzję Prokuratora Rejonowego w Elblągu o umorzeniu śledztwa w przedmiotowej sprawie uznać należy za przedwczesną, albowiem organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie przeprowadził wszystkich czynności dowodowych zmierzających do wyjaśnienia niniejszej sprawy. Ograniczono się jedynie do przesłuchania zawiadamiającego A. C. i A. L. (1), przeciwko, któremu złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Zeznania te przedstawiają zgoła odmienny obraz przebiegu zdarzeń i powstania po stronie A. L. (1) zadłużenia na ponad 300.000 zł względem przedsiębiorstwa (...). Dlatego też oczywistym jest, że materiał dowodowy ograniczony jedynie do przesłuchania w/w osób nie daje podstaw do ustalenia stanu faktycznego.

W ocenie Sądu Prokurator nie uzasadnił należycie dlaczego w jego ocenie zachowania A. L. (1) nie można zakwalifikować jako oszustwa mimo, iż doprowadził pokrzywdzonego do utraty mienia znacznej wartości, jak również być może wprowadził go w błąd odnośnie rzeczywistej kondycji finansowej (...).

Prokurator nie podjął żadnych czynności w celu ustalenia, czy okoliczności prezentowane w zeznaniach A. L. (1) znajdują odzwierciedlenie w rzeczywistości. Nie została bowiem przeanalizowana kondycja finansowa przedsiębiorstwa (...). Dlatego na obecnym etapie postępowania nie sposób ocenić, czy działania A. L. (1) mieściły się w ramach tzw. „ryzyka gospodarczego”, czy były ukierunkowane na wprowadzenie w błąd A. C. w celu ratowania funkcjonowania własnej działalności gospodarczej. Na obecnym etapie postępowania nie sposób również ustalić, czy działania A. L. (1) zmierzały do pokrzywdzenia niektórych wierzycieli, kosztem zaspokojenia tylko wybranych. Zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdza bowiem, czy rzeczywiście lokal należący do A. L. (1), położony w budynku przy ul. (...) w E. był notarialnie zapisany na zabezpieczenie wierzytelności dla J. B..

Jak wskazano w zażaleniu po wydaniu postanowienia o umorzeniu postępowania powzięto wiadomość, że A. L. (1) w 2014 r. dokonał nieodpłatnego przeniesienia własności nieruchomości położonej w B., wobec czego zdaniem skarżącego zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że A. L. (1) podejmował czynności zmierzające do pokrzywdzenia wierzycieli. Jak wskazał skarżący szczegóły tej transakcji znane są Urzędowi Skarbowemu w E., dlatego też Prokurator powinien kontynuować postępowanie przygotowawcze, również pod kątem zbadania tej okoliczności.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że Prokurator nie przeanalizował zamiaru A. L. (1) w aspekcie znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Nie wykazał należycie dlaczego uważa, że jego zachowanie nie było ukierunkowane na wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Dlatego też w ocenie Sądu organ prowadzący śledztwo nie dokonał czynności niezbędnych w celu ustalenia zamiaru działania sprawcy. Nie skonfrontował A. L. (1) i A. C. na okoliczność ustalenia, czy ten drugi miał wiedzę na temat złej kondycji przedsiębiorstwa (...) i czy dobrowolnie godził się na ewentualne ryzyko związane z dalszą współpracą z tym

kontrahentem. Sama okoliczność długotrwałej współpracy obu podmiotów gospodarczych nie może z góry przesądzać o braku zamiaru popełnienia oszustwa przez A. L.. Nadto z zeznań świadka A. C. wynika, że A. L. (1) zapewniał go, że będzie realizował płatności.

Nadto Prokurator nie ocenił w żaden sposób zgromadzonego materiału dowodowego w postaci faktur VAT, nie zwrócił się do A. L. (1) o przedłożenie pozostałych dokumentów dotyczących przedsiębiorstwa (...) i nie wykorzystał zawartych w nich informacji w celu ustalenia stanu faktycznego.

W ocenie Sądu uzasadnienie zaskarżonego postanowienia razi swoją powierzchownością i sprowadza się w zasadzie do opisanego w sprawie dowodów, nie prowadzi zaś do ustalenia w rzetelny sposób stanu faktycznego w sprawie. Uwypuklić należy, że sam fakt prowadzenia przez pokrzywdzonego i przedsiębiorstwo (...) stałej współpracy nie stanowi negatywnej przesłanki dla zaistnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Takie postrzeganie problemu stanowi oczywiste uproszczenie. Podkreślenia wymaga, że (...) nabyła od skarżącego towar o wartości ponad 300.000 złotych, zaś Prokurator nie uznał za stosowne aby zbadać kondycję finansową w/w przedsiębiorstwa w dacie nabywania kolejnych partii produktów z odroczonej terminem płatności.

Reasumując, decyzja Prokuratora o umorzeniu śledztwa jest zdecydowanie przedwczesna i nieuzasadniona. Mając na uwadze charakter niniejszej sprawy oraz wysokość szkody na jaką został narażony A. C. Prokurator powinien przeprowadzić kompleksowe postępowanie dowodowe i dopiero wówczas zdecydować o ewentualnym umorzeniu śledztwa lub o sformułowaniu aktu oskarżenia. Wobec tego jak wspomniano powyżej Prokurator powinien ustalić sytuację finansową przedsiębiorstwa (...) w okresie od sierpnia 2013 r. do października 2014 r. poprzez ustalenie aktywów i pasywów i należy ocenić zdolność finansową w/w we wskazanym okresie. Ustalić, czy w podanym okresie A. L. (2) miał możliwość wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań i ocenić, czy zamiar A. L. (1), był ukierunkowany na wprowadzenie w błąd A. C..

Jak również zbadać okoliczność, czy A. L. (1) zbywał swój majątek (nieruchomości przy ul. (...) w E. i w B.) w celu zaspokojenia tylko wybranych przez siebie wierzycieli z pokrzywdzeniem innych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji niniejszego postanowienia.